

Mor Joan Soler i Amigó, adaptador de «La vall del riu vermell»

És autor d'un centenar de cançons, entre elles «Les rondes de vi» | Va dirigir el 'Tradicionari', una enciclopèdia sobre el folklore català

Joan Soler i Amigó | Arxiu

Ha mort, als 80 anys, **Joan Soler i Amigó**: folklorista, pedagog, escriptor, poeta i autor de nombroses lletres de cançons. La seva obra recorre tots els camins de la cultura popular, tant pel que fa a la recerca com a la divulgació i és autor de nombrosos llibres, entre ells el *Tradicionari. Enciclopèdia de la cultura popular de Catalunya* (Enciclopèdia Catalana, 2005), un extens recull de tradicions catalanes de tot tipus, del món del treball al calendari festiu; de la música i la dansa als mites i creences. La seva feina el va fer mereixedor del Premi Nacional de Cultura, en la categoria de cultura popular el 2006, i de la Creu de Sant Jordi el 2018

El seu vincle amb la música va arribar a través de **Jaume Arnella**, amb qui va coincidir als anys seixanta. Junts van compondre multitud de cançons: algunes originals i altres adaptades d'altres llengües. La de **Soler i Amigó** en el camp de les lletres per a cançons va ser una gran feina que va quedar recollida al llibre *50 anys, 100 cançons. De la Vella xiruca a Mar Mur passant per les Rondes de vi* (Pont de Petroli, 2011). I és que, tal com suggereix el títol d'aquest llibre, una de les creacions més reeixides del duet **Arnella-Soler** és "Les rondes de vi", amb lletra del badaloní. D'aquesta cançó se n'han fet -i se'n segueixen fent- multitud de versions amb ritmes diferents. Va ser en un moment de màxima col·laboració entre tots dos, que també va donar altres resultats extraordinaris en forma de cançons: "És ara, amics, és ara", "La timba de cartes", "Sé que vénen pels camins"?

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=ZIATLGuUOIM>

De la seva faceta d'adaptador, en destaquem "Vella xiruca", cançó indispensable per entendre un moment del país. Es tracta una adaptació de la peça italiana "Vechio scarpone". Com a curiositat cal dir que a la versió original, les xiruques eren unes botes militars. La versió catalana es va convertir en un dels himnes dels excursionistes del moment. Però segurament no ha arribat a tenir la transversalitat de "La vall del riu vermell", el "Red River Valley". **Soler i Amigó** va adaptar la lletra afegint-hi una estrofa i tenint ben clar un referent proper: "la sento com una creació. El riu vermell és el Llobregat (rubricatus: vermell), perquè el fang el torna tèrbol. La vall del Llobregat és Catalunya. Humilment, crec que vaig millorar l'original. Aquesta cançó me la sento tan meva com "Les rondes de vi".

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=bOBVEB9G2k4>

Entre les altres cançons que va adaptar, destaca la seva feina als projectes *Pau i Treva* i *Mar Mur*, on va treballar amb **Jordi Fàbregas**, **Toni Torregrossa** i **Maurizio Martinotti**, mort justament fa dos dies. A més, va adaptar espirituals negres i cançons de **Jacques Brel** i va col·laborar amb grups com **Ara Va de Bo** i **Els Baldufes**.